

RENOUACIÓ

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.

Anuncis, Intercal·lats i Remitits

Preus convencionals

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ
CLAVÉ, 3

ADMINISTRACIÓ
PRIM, 201

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

FÀBREGAS I RECASENS

Telèfon per a conferències: A. 3453

BANQUERS

Direcció telegràfica i telefònica: FÀBRECA

RAMBLA DELS ESTUDIS, 4 • BARCELONA • TELÈFON A. 2248

Compra i venda, al comptat i a plaços, de Valors nacionals i estrangers de cotització corrent :: Descompte i negociació de Cupons i Títuls amortitzats :: Comptes de Valors :: Custòdia de Valors :: Compra i venda, al comptat i a plaços, de Paper sobre l'estranger :: Giros :: Canvi d'or i bitllets estrangers :: comptes corrents a disposar a la vista i a plaços, amb interessos :: Informacions financeres :: Subscripcions a emprèstits
Reposició de fulles de Cupons, &, & :: Escrupulosa execució de les ordres que's confereixen a aquesta casa

Representant a Granollers: FERRÁN PALAU (banquer) SANT ROC, 10

VIDA LOCAL

Els descontents

Els descontents, som nosaltres, que no tenim fe ni creiem en la lliberació que'ns pot venir dels homes d'are.

No creiem amb en Barangé perquè és un home corcat per la política caciquista; ni creiem amb en Torras, perquè és continuador del caciquisme de sempre.

Ni amb l'un ni amb l'altre creiem, perquè tots són prou tarats, i firans.

Amb tota franquesa havem de dir que'ns plau més, molt més l'administració d'en Torras que la dels altres; però no vol dir que simpatitzem amb les idees de cap, perquè no creiem que cap d'ells en tingui d'idees polítiques, fixes i sentides.

Més aviat ambdós treballen per un bé que no sabem si de retruc és el de la població.

A en Torras la bona administració — honrada i recta — li és un medi; no li és un fi.

Els actes d'en Torras, com a arcalde, mai han sigut fins immediats, sino que més aviat li han servit de medi per a aconseguir altres fins, els veritables fins que ambiciona.

Joies i Relotges

Taller d'en Rmadeu Barbany

MERCERIA DE CAN SOLA

Plaça de la Constitució, 14

.....

Fixeu's amb els preus baratíssims amb que aquesta casa arregla els rellotges

REPASSAR.	1'75	PTES.
POSAR MOLLA.	2'00	"
ESPIRAL	2'50	"
CILINDRE	2'50	"
ARBRE VOLANT	3'00	"

Tots els arreglos garantits per DOS anys

Nosaltres, que volem fer feina republicana, des del periòdic o des d'allà on sigui, no podem decantar-nos per cap dels dos agrupaments polítics que's disputen l'hegemonia del govern de la vila, ni amb cap d'ells podem creure, per ésser tots dos buids d'una verdadera direcció política, clara i definida.

Nosaltres, sempre hem dit que no som *torristes* ni *barangeristes*; però això no ho hem dit per sistema, fent una balança purament mecànica davant dels personalismes esmentats.

Ho hem dit perquè avorrim les idolatries personals i creiem en quelcom més enlairat que'ls homes. Creiem en les idees sustentades pels homes i creiem en el poble que té idees.

El poble de Granollers no'n té d'idees. Doncs, donem-n'hi, i així crearem un poble lliure, perfectament coneixedor dels seus drets i deures, que podrà jutjar, aplaudir o criticar l'obra dels seus governants, no encogat per aquests personalismes que are l'esclavitzen, sino guiat per les seves idees, rectes o equivocades, però idees a la fi.

Qüestions municipals

II

GOVERN MUNICIPAL

Dèiem en nostre primer article que'l municipi, per constituir un agrupament d'homes lligats per uns mateixos usos, costums i manera, s'hauria de *regir* i *administrar* a si mateix, ço que constitueixi la seva autonomia. Més, aquesta paraula, que avui ja la pronuncien fins les pedres, crec que val la pena d'anar a litzar-la, puix encare hi ha gent que's diuen *autonomistes* i tant sols l'accepten a mitges, o sigui, en l'accepció que l'han definida els centralistes que volen aparèixer com a liberals protectors de Catalunya. L'accepten, l'autono-

mia, però volen la *bien entendida*, volent significar que l'autonomia, única que's pot concedir, és l'administrativa, com si la funció municipal fós exclusivament d'aquest caràcter.

Expressament hem titulat aquest article «Govern municipal», per a donar a entendre que l'administració de l'associació municipal és tant sols un aspecte, bentost minço, de çò que representa'l municipi verament comprès i considerat. Efectivament, la manera d'administrar pot tenir fonament en varietat de doctrines; les unes, emanant del poble directament, com ho fan encare avui en profusió a l'Anglaterra i Alemanya, sobre tot en districtes rurals; les altres, són delegades per aquest mateix poble. Aquesta delegació, base general, avui, d'administració tècnica del municipi, s'efectua de tres maneres diferents: *individual*, — que tendeix a desaparèixer, puix se contraria a tot principi democràtic — representada per una sola persona: arcalde de R. O. per autonomia; *constitucional*, representada per partits polítics en lluita i amb facultat d'elegir se son director; i essencialment *tècnica* i administrativa *per se*, o sigui constituïda per persones tècniques — comptadors mercantils, tenedors de llibres, etc., — tenint en compte que'l municipi és un negoci o és una societat mercantil amb gerència. Això darrer se practica als Estats Units, la terra dels grans negociants, on fins la política és considerada com una indústria.

Amb tot, el què caracteritza l'essència municipal, és l'agrupament d'homes constituint associació i, per tant, erigint-se en *guia*adors, en *governadors* d'aquella comunitat determinada; puix no és solament l'inversió dels cabals, bé o malament, en el sentit de mal satisfer les obligacions municipals en tot el que tenen aquèsses d'imperatives per la llei orgànica de l'Estat, sino que l'associació en general té dret a exigir a sos representants que tots i cada un dels associats obtinguin a prorrata els beneficis que els proporciona l'associació i el viure en comú. Baix aquest punt d'ovir; els concellers que formin l'ajuntament, després d'atendre les més peremptories necessitats — instrucció, sanitat, policia urbana — s'han d'imposar el deure de fer progressar l'agrupament, estudiant els problemes econòmics — una de les branques de la ciencia política — per a procurar el més feliç benestar en comunitat, alleugerint l'iniciativa individual en tot el què és d'exclusiva competència de l'ajuntament, i destinant els cabals suficients a la prosperitat, comoditat, seguretat i benestar públic. Tot el què no significui fer patria, en el sentit exclusiu de la paraula, és fer feina negativa. Per això l'aspiració comuna de totes les col·lectivitats naturals, no és tant sols l'autonomia administrativa — cosa, com hem dit, minsa, puix no més representa un alleugeriment de la funció delegada de l'Estat per mitjà de les seves lleis, bentost inadaptables, — sino que ha d'ésser l'autonomia política, amb facultat i lliure discreció de governar l'associació comunal, base primordial per a la prosperitat del municipi.

RÀPIDA

EL MITING DE LA DIGNITAT. — Ja s'ha celebrat el miting monstre que tanta expectació despertà entre'ls partidaris dels aliats, com por de rompre's la neutralitat en els nostres germanòfils neutralistes i àdhuc en els neutrals de bona fe.

Ja poden restar tranquiles les mares que temien que'l resultat del miting fora l'emportar-

se'ls-en sos fills a morir en terres estrangeres, car quedà evidenciat que l'esperit del miting no era pas intervencionista i si de dignitat nacional.

Era precis a totes llums que algú aixequés sa veu airada contra'ls abusos realitzats pels alemanys en nostres aigües (i així ho feren les espanyoles), o, del contrari, aviat, ans

Bar La Bohèmia

d'en

Esteve Julià

Refrescos : Pastes : Begudes
Vermouth a 15 céntims

Classes immillorables

Establiment predil·lecte de la joventut i els sportmans

17 . CARRER DE LA PALMA : 17

que per nació neutral, se'ns prendria per una colònia alemanya.

Per això se celebrà'l miting: per a fer prevaler els drets de nació neutral, tantes voltes trepitjats pels súbdits del Kaiser, sense reparar en les conseqüències, puix quan la dignitat de la patria ho reclamà, no és qüestió d'arrossar les espalles a l'extrem d'anul·lar-nos fins el sentiment de patria, l'idealitat més santa concebuda.

Dos notes dignes d'atenció foren donades en el grandios miting: una, per cert molt consoladora, d'afirmació republicana, que'ns recordà aquell temps de l'inoblidable Salmerón i demés patricis republicans, en que l'entusiasme era la característica del partit; i l'altre, d'admirable decòrum polític, a l'ésser rebut amb certa hostilitat, pel poble, el cabdill d'aquesta mena de plaça que s'anomena reformisme, don Melquíades Alvarez, republicà del rei i trànsfuga per excel·lència.

L'homenatge a en Millet

D'exitag se pot qualificar la festa del passat diumenge, celebrada a Barcelona en honor de l'insigne mestre Millet.

L'aspecte de la plaça de Catalunya, durant el concert del dematí, era brillantíssim, puix la gran dimensió de la plaça estava plena de gom-a-gom, oferint bellíssima impresió les innumbrables senyeres que's destacaven alentorn de la plaça.

Amb fonda emoció foren dirigides per l'homenatjat les peces anunciades, essent digne de tots els elogis el conjunt admirable que'ls orfeons donaren a les mateixes, i més tenint en compte lo difícil que resulta harmonitzar les diverses veus que suposa'l cantar seixanta orfeons al plegat. En el *desfile*, se cantaren «Els Segadors».

A la tarde, l'«Orfeó Granollerí» feu les delícies d'una nombrosa concurrència que's congregà a la plaça Real, per a oir el concert que a son càrrec estava anunciat. Aquest se compongué de «Nostra Bandera», «El Mestre», «La Gata i en Belitre»; «L'Hereu Riera», «El Rossinyol» i «Sant Josep i Sant Joan»; les quals foren dites amb la justesa ja peculiar a nostre «Orfeó» i escoltades religiosament pel públic, que per cert fou bastant pròdig en

aplaudiments, en quins també hi prengueren part quiscuns compatricis i entre ells una representació de RENOVACIÓ.

AIGUA FORTS

XI

¡VISCA L'EMANCIPACIÓ ARTÍSTICA DE L'ORFEÓ! — Altre vegada a ca l'«Orfeó» bullen les sangs i l'anarquia desfà l'ordre i concert d'una agrupació harmònica que precisament n'hauria de fer de concert.

El penó, no aquell famós penó de cuiró que tenen desat en el quarto de les rates, sinó l'altre, el petit, voleia enlaire, agitat pels vents que de totes bandes bufen.

Are resulta que'l vicepresident de l'entitat — un senyor que fins are havia sigut bon botiguer i pacífic ciutadà — s'ha revoltat contra la junta de «L'Unió» i contra'l mateix president de l'«Orfeó», perquè aquests *prietistas* li havien prohibit cantar «Els Segadors», himne català que's veu que va contra les idees de «L'Unió».

— No's cantaràn «Els Segadors» — va dir el president, que crec que és el que mana més.

— Es cantaràn «Els Segadors» — diu l'home revolucionari — i's cantaràn perquè jo vui, perquè l'«Orfeó» ho vol, i perquè a l'«Orfeó» no-més mano jo.

Las revoluciones desde arriba — va dir un dia en Maura, — i mai pot aplicar-se tant aquesta frase com en el cas present.

El vicepresident de l'«Orfeó» agafa la teia revolucionari i valentment escriu al *diari dels morts*, que'l metge encare no'ls ha privat «Els Segadors» als de l'«Orfeó», i que'ls que ho han assegurat sofriràn un *mentis* el dia de la festa. ¡Un *mentis* eh? un *mentis*!...

I no para aquí tot.

També escriu als *diaris vilatans* i als de fora vila que varen dir aital reneç i els convida a rectificar en nom del Comitè d'Acció de l'«Orfeó». Però es veu que'ls primers no s'hi avenen i tornen a repetir el què varen dir i els segons fan el mut, segurament esperant que s'aclareixi l'horitzó.

L'home s'enfutisma. Sent un recargolament de nervis i s'indisciplina. Es farà la seva santa voluntat, pesi a qui pesi: a «L'Unió Lliberal», al seu president, que també ho és de l'«Orfeó», als *prietistes* que governen i a tots els seus enemics, una colla d'envejosos que li volen mall...

Ja era d'esperar aquesta santa indignació en un home que ha revolucionat els proverbis i les arts dramàtiques!...

El dia que va explicar-nos allò de les herbes ja'ns ho vàrem pensar que dessota d'aquell home, aparentment mansoi, s'hi amagava un furibond revolucionari.

¡Xòqui lla, Robespierre granollerí!

Homes d'aquesta voluntat necessitem, si volem fer alguna obra... que no sigui dramàtica!

Ja sab vosté que no som gaire amics, però avui no li tinc rabia i l'admiro i perquè l'admiro li dedico aquest «Aigua forts» de colors tant barrejats.

Només sento una cosa: que «Els Segadors» a última hora no figuessin en el programa de cants de la festa dels orfeons.

Pot-ser els de Barcelona's varen espantar de la seva empena.

¡Ah! Però jo estic segur que aquelles veus que, acabada la festa, entonaren l'hermós cant, foren del nostre «Orfeó», que s'emancipa i s'indisciplina.

¡Xòqui-la, senyor vice. revolucionari!

XIXU

NOVES

LA FIRA DE PASQUA. — Com feia ja dos anys que no se celebrava en aital diada, era de presumir que la fira d'enguany no's veïés gaire concorreguda. No obstant, la fira de caballs de la plaça d'en Verdaguer fou forsa important. Pot-ser feia anys que no ho havia sigut tant; fent-se bon nombre de transaccions.

Això demostrarà a l'ajuntament que si's donessin facilitats i's fés una activa propaganda, tal com recomanavem en passats números, pot-ser esdevindria aquesta fira una de les més importants de la nostra terra. Que serveixi d'esperó lo d'enguany, per a procurar donar-li més relleu, anys a venir.

DELICAT PRESENT. — Hem tingut el gust d'admirar, aquests dies, en els aparadors de la nova botiga «Pujol germans» l'hermosa corbata, amb els nostres colors nacionals, que la colonia estiuenca de Llinàs regala al nostre «Orfeó Granollerí», en record del concert que hi donà l'estiu passat en els dies de sa festa major. Felicitem a l'«Orfeó» per aital regoneixement.

LES ACERES NOVES. — Cridem l'atenció de l'ajuntament que, tota vegada que encare s'ha d'acabar de construir l'acera del cantó esquerra en el troç del carrer d'en Clavé, comprès entre'ls de Caputxins i Maspons, no's fassi com les que ja són fetes, en que les canals de les teulades desemboquen damunt de l'acera. Amb poc gasto més, se pot evitar aquest bunyol.

PER AL SENYOR ADMINISTRADOR DE CORREUS. — Han arribat fins a nosaltres queixes de qualques industrials de que'ls carters recullen la correspondència dels *buçons* abans de l'hora assenyalada per a la sortida dels correus. No cal dir que això ocasiona perjudicis al comerç. Per altre part, és fàcil de subsanar aquesta falta.

NOU ESTANDART. — La societat choral «La Violeta Catalana» exposa, en els aparadors de can Pujol, uns objectes que rifarà a benefici de l'estandart que té en projecte adquirir.

EL PONT DEL CONGOST. — Fà temps que no n'hem parlat. Encare no s'ha preocupat ningú d'apretar el prompte enllestiment d'aital beneficiosa obra?...

Sembla l'obra de la Sèul

ERA D'ESPERAR. — De la Junta Directiva de «L'Unió Lliberal» hem rebut un comunicat, que no publiquem per la seva extensió, en el qual se'ns manifesta que l'acord prohibitiu de cantar «Els Segadors» l'«Orfeó Granollerí» era tant sols per a cantar-los *dintre* l'hostatge social de l'«Unió», però no a Barcelona.

... E tutti contenti.

EXCURSIONS. — El dilluns passat, en el tren del vespre, varen arribar de ses excursions a Vilanova i Geltrú i a Igualada, les societats chorals d'aquesta vila «Amigos de la Unión» i «Centro Radical».

DE SPORT. — El dilluns passat va tenir lloc, en el camp de sports del «Granollers Sport Club», un interessant partit de foot-ball entre'ls primers equips del «Granollers» i «Stadium», de Barcelona.

El partit resultà empenyadíssim, acabant amb la victòria de l'equip local per cinc *goals* a un.

Café i Restaurant

de la
Estació de M. Z. A.

a càrrec de

Manuel Argemí

Se serveixen coberts des de 2 50 pessetes
Vins i licors de totes classes

Servei a domicili : Preus convencionals
Serviment esmerat a l'arribada dels trens

VENDA DE GEL
en tot temps de l'any

Felicitem als nostres compatricis pels avenços que estàn efectuant en el joc atlètic.

— El «Granollers S. C.» ha entrat a formar part de la «Federació Catalana de Clubs de Foot-ball».

Per aquí's comença.

L'ACTA D'EN TORRAS. — Ha sigut anul·lada per la Diputació provincial, en sessió de dimarts passat, per 16 vots contra 15, l'acta de diputat provincial que va assolir, en les darreres eleccions nostre compatrici i fins fa poc arcalde d'aquesta vila, en Francesc Torras Villà. D'aquest fallo, emperò, se pot apel·lar l'interessat davant l'Audiència provincial.

Llamentem l'incident, sols sigui per tractar-se d'un fill de Granollers

PROMETATGE. — Ha sigut demanada la mà de la senyoreta Francisca Llobet per al jove Josep Murtra.
L'enhorabona.

VACUNACIÓ. — Tota la vinent setmana, de onze a dos quarts d'una del matí, se vacunarà gratuïtament en els baixos de la Casa de la Vila. No cal dir com recomanem als grans per a que hi portin les criatures, així com als que's trobin que fassi més de cinc anys que estàn vacunats.

¡Penseu en la verola!

CAIXA D'ESTALVIS. — Durant el prop passat mes de maig, la sucursal d'aquesta Caixa en nostra vila ha fet les següents operacions:

Imposicions . . .	60,676,24 pessetes
Reintegros . . .	53,099,24 »
Llibretes noves, 32	

NOVA ADQUISICIÓ. — Amb destí a la societat «Casino de Granollers», s'estàn construint dos moderns billars de caramboles en els tallers Sánchez, de Barcelona. Els socis probablement podran estrenar-los del 15 al 20 del mes que som. Ja convenia.

ESPECTACLES

«L'ALHAMBRA». — Amb bastanta animació, s'han celebrat els balls, en aquesta societat, els passats dies de Pasqua.

En el ball del diumenge a la nit, se va ballar, amb molt de lluïment, l'anunciat «Ball del Clavell blanc». El dia de la fira, a la tarde, se va celebrar, també, amb regular animació, un ball de societat.

El concert que va donar l'orquestra de la casa, o sigui «La Catalana», al «Cafè Nou», va ésser un èxit complet. El nombrós públic no's cansà d'aplaudir als professors de dita orquestra per la manera com interpretaren la «Rapsodia húngara n.º 2», de Listz i particularment la peça a dos violins, executada molt bé, per en Josep Tapias i en Carles Domènech.

— Per a avui a la nit, està anunciat, concert al «Cafè Nou» i ball d'obsequi, amb sor-teig d'objectes artístics.

«LA VIOLETA CATALANA». — Durant les passades festes de Pasqua, en aquesta societat choral s'hi donaren representacions extraordinàries per una companyia d'aficionats de Badalona.

Totes se veieren forsa concorregudes.

«L'UNIO LLIBERAL». — Com de costum en aquesta casa, els balls de Pasqua resultaren molt animats, lluint ja les noies, com és de consuetut en aquestes diades, sos vaporosos habillaments d'estiu.

El dilluns, i en el cafè de l'associació, l'orquestra «La Moderna» hi donà un concert executant les següents obres:

Primer: Fantasia de «Faust».

Segon: Concert de clarinet sobre motius de «I Vespri Siciliani».

Tercer: Jota Aragonesa (primera audició).

Com acostuma fer-ho «La Moderna», les obres foren executades amb forsa «amore» i ajustament; en particular se distingí'l mestre de clarinet en Pere Bonamusa, en la peça obligada.

«CASINO DE GRANOLLERS». — Amb un èxit molt més gran del que s'hauria pogut esperar, tingueren lloc els balls anunciats per les festes de Pasqua. Resultaren lluidíssims, recordant passats temps d'esplendor del nostre «Casino».

Durant el ball de la nit del diumenge foren obsequiades, totes les senyores i senyorettes, en l'anomenat ball d'obsequi, amb un valios regal, ofert pel nostre company, el joier l'Amadeu Barbany. Consistia en una artística medalla, d'or xapat, penjant d'una cinta de *moaré*, per a posar se en el coll, a manera de collaret.

Fou molt celebrada l'oferta d'en Barbany, essent lluida per totes les senyorettes.

En el ball del dilluns se sortejaren els tres rellotges-braçalet que oferí l'«Agrupació Artística del Casino» a les senyores i senyorettes concorrents, resultant favorecuts els números 83, 95 i 352. Eren posseïdors dels dos primers les famílies Vilageliu i Freixas, ignorem a qui va correspondre'l tercer premi.

L'orquestra «Unió Artística» amenitzà tots els balls, essent la seva tasca molt celebrada, com va ésser ho també per l'important concert que's va donar el dilluns a la tarde, en el saló cafè de la casa.

IMP. DE E. GARRAL : GRANOLLERS

BANCA I BORSA

SANT ROC, 10
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació
i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs :
Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

FERRAN PALAU

Corresponsal del Banc de Barcelona (Sucursal 1) i del Banc Hispà America

Restaurant **Casanovas**

Se serveixen coberts i a la carta
Habitacions amoblades pera families
Banys : Llum eléctrica

Teléfono 2-3-4-0

Rambla del Mig, 3 (Davant del Teatre Liceo)
BARCELONA

Saló Japonès Restaurant **PETIT PELAYO**

RAMBLA DE CANALETES

CONCERTS TOTS ELS DIES
de 7 a 9 vespre

COVERTS A 5 PESSETES
de 9 a 12 nit

ORQUESTRA VERDURA

J. Buenaventura

Sastre

Casa on deuen vestir-s'hi'ls joves
més elegants

Carrer de Sant Pau, 15, principal
BARCELONA

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza

(Abans Gari)

Plateria, 35 ; BARCELONA

España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant: DON ALFRED CANAL

TAULA DE SUBSIDIS

Categories	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIÓ
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0'60	0'95	1'50	1'50	1'00	12'50
2. ^a	1'10	1'35	3'00	3'00	2'00	25'00
3. ^a	1'60	1'85	4'00	4'00	2'50	35'00
4. ^a	2'10	2'60	5'00	5'00	3'00	40'00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

SASTRERIA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º
BARCELONA

Las Novedades

Clavé, 8 : Granollers

Camiseria : Corbateria : Gorres : Colls i Punys : Lliga-cames
Elásticos : Roba blanca : Genres de punt

EXTENS ASSORTIT

PREU FIXE

AQUESTA CASA REGALA ELEGANTS TARGETES PERFUMADES ALS COMPRADORS

E. Vergés Bartolí S. en C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil

Preus baratíssims

Plaça Major, 27

Olis minerals

Majó i Planas

Carrer del Vidre, 2, pral.

BARCELONA